

[Kristian Kristensen.]

motivering, at det ville skabe forstyrrelse i balancen i forholdet mellem de lønnede og de fri erhververe i Grønland.

Det er det ene. Men der er også en anden grund til, at jeg siger, at man godt kunne spare sig ulejligheden, for sæt nu man kom til det resultat, at ved at tage skatter og afgifter ud af pristallet ville pristallet falde og som følge deraf lønningerne falde. Hvad ville så ske? Så ville der selvfølgelig ske det, at de lønnede gennem deres organisationer simpelt hen ville forlange kompensation på anden måde, og da det drejer sig om ca. to tredjedele af befolkningen, ville dette krav blive efterkommet; der er ikke stort andet at sige til det. Men det må kunne indses — og det kan indses ude i landet; det ved jeg fra mange diskussioner om disse ting — at en forudsætning for, at der kan ske indtægtsstigning for to tredjedele af Danmarks befolkning, uden at det forvolder ulykke, er, at nationen tjener flere penge, og derfor vil det eneste rimelige være at vende tilbage til det gamle princip, der har virket godt gennem flere hundrede år.

Man må binde det lønregulerende pristal til indtægterne og ikke som nu til udgifterne. Det er det princip, der kan holde, og derfor vil jeg gøre mig til talsmand for, at man overvejer, om man ikke i stedet for det nuværende system, som fører til denne uafsladelige løn- og prisstigning, skruen uden ende, og hvad man ellers siger om det, skulle sætte det lønregulerende pristal i forhold til noteringerne på de ting, det danske samfund har at sælge, og som vi hver på vor plads har gjort en indsats for at fremstille og har krav på at få vor part af. Når disse ting stiger i pris, har enhver moralsk krav på at få mere; stiger de ikke, har man det faktisk ikke. Hvis nogle menneskers indtægter skal stige, selv om samfundets samlede indtægter ikke stiger, er der andre, der må få mindre. Andre muligheder gives ikke.

Jeg synes altså, man skulle have et pristal baseret på noteringerne. Det er let at forstå og let at kontrollere. Enhver kan se noteringerne i aviserne hver uge. Jeg tænker på sådan noget som noteringen på landbrugsvarer, på fiskeriprodukter, på gartneriprodukter. Der er noteringer fremme i dagspressen, og vi må også kunne få indekstal for betydelige industrivarer, for de ting, der

sælges til eksport og på hjemmemarkedet. Hvis det blev lavet, ville man i fremtiden, hvad enten man er fri erhverver, som det hedder i Grønland, eller man er lønnet, følges op og ned på den samme konjunkturbølge.

Inden for eksporterhvervene — og jeg kender særlig forholdene inden for landbruget — er man foruroliget ved år efter år at konstatere, at hvad enten vore eksportindtægter stiger, stagnerer eller falder, stiger omkostningerne stadig væk. Jeg mindes f. eks. stemningen i fjor, da flæskeprisen faldt til to tredjedele af, hvad den havde været, og stemningen i år, da smørprisen faldt til halvdelen af, hvad den havde været. Da var der dystre krisestemning derude, og hvis ikke priserne nogenlunde havde trukket sig i lave igen, således som de har gjort det i øjeblikket, var man blevet nødt til at anerkende kravet derudefra — og hvad er det?

Ja, vi kender jo alle sammen landbrugets krav, og det er især organisationen LS, der råber højt. Det er kravet om højere hjemmemarkedspriser. Men jeg kan sige med det samme, at når jeg har været i forsamling med mine kolleger, landmændene, har jeg advaret imod disse krav og af mange grunde. Der er kravet om højere hjemmemarkedspriser. Jeg har bl. a. advaret landmændene imod at fremsætte dette krav ved at henvise til den boomerangvirkning, det vil have med hensyn til udgifterne; man rammer landbruget bagefter. Men vi må lægge mærke til én ting, og det er, at hvis ikke priserne havde rettet sig noget, men var blevet dernede, hvor de var, havde man simpelt hen efterkommet deres krav. Vi kan blot se, hvad der er sket med brødkornsordningen: til trods for, at priserne har rettet sig noget, har man herinde i det høje ting i nogen grad efterkommet kravene. Man vil ude i landet, hvad enten man er erhvervsdrivende eller lønmodtager, kunne forstå, at det er nationens indtægtsstigning eller indtægtsfald, der må være bestemmende, også for de to tredjedele af befolkningen, der nu får deres løn reguleret efter et sådant pristal.

Der er flere uheldige virkninger foruden de rente økonomiske ved den gældende pristalsregulering. For det første giver den uden videre befolkningen den fornemmelse: nå